

Distanční výuka

Příloha č. 2 ke školnímu řádu

ČJ. 15/2021

Obsah:

- Čl. 1 Všeobecná východiska
- Čl. 2 Hlavní cíle a priority distančního vzdělávání
- Čl. 3 Způsoby distančního vzdělávání
- Čl. 4 Technické zajištění online vzdělávání
- Čl. 5 Zajištění off-line výuky
- Čl. 6 Rozvržení distančního vzdělávání
- Čl. 7 Naplňování školního vzdělávacího programu
- Čl. 8 Zapojení asistentů pedagoga do distančního vzdělávání
- Čl. 9 Individuální konzultace
- Čl. 10 Hodnocení žáků
- Čl. 11 Komunikace se zákonnými zástupci
- Čl. 12 Komunikace v rámci pedagogického sboru
- Čl. 13 Obecné zásady pro výuku
- Čl. 14 Postup při přechodu na distanční vzdělávání
- Čl. 15 Omlouvání neúčasti na distančním způsobu vzdělávání
- Čl. 16 Koordinátor distanční výuky

Platný od 18. 1. 2021

Projednala pedagogická rada dne 18. 1. 2021

Schválila školská rada dne: 18. 1. 2021

Počet stran: 9

Přílohy: Smlouva o zápůjčce

Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem

1 Všeobecná východiska

Tato směrnice upravující pravidla pro distanční vzdělávání byla vytvořena na základě novelizace zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon) ze dne 24. srpna 2020. Dle § 184 školského zákona, který uvádí: „Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, studijní skupiny či oddělení ve škole, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.

V případě, že je nařízením karantény nebo mimořádným opatřením krajské hygienické stanice nebo opatřeními Ministerstva zdravotnictví znemožněna osobní přítomnost žáků ve škole, může dojít k následujícím situacím:

- **prezenční výuka** – karanténa se týká pouze omezeného počtu žáků, který nepřekročí 50 % žáků třídy, škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem, učitelé poskytují studijní podporu na dálku jako v případě nemoci;
- **smíšená výuka** – karanténa se týká více než 50 % žáků třídy, škola je povinna zajistit výuku distančním způsobem. Ostatní žáci pokračují v prezenčním vzdělávání;
- **distanční výuka** – pokud jsou splněny podmínky dle § 184 školského zákona a zákaz osobní přítomnosti platí pro minimálně jednu celou třídu, probíhá v této třídě distanční výuka. Ostatní třídy se vzdělávají dále prezenčním způsobem.

Vzdělávání distančním způsobem uskutečňuje škola podle příslušného školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem a možnostem distančního vzdělávání.

Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání. Každou neúčast žáka při distanční výuce musí zákonný zástupce omlouvat stejně jako v případě běžné výuky – prostřednictvím elektronického systému „Škola online“ v souladu se školním řádem.

Mgr. Lukáš Valda
ředitel školy

2 Hlavní cíle a priority distančního vzdělávání

Hlavním cílem distančního vzdělávání je udržení a rozvoj znalostí přiměřený možnostem distančního vzdělávání. Prioritní je zajištění kontinuální výuky prvních a druhých ročníků – zaměření na výuku a procvičování trivia (čtení, psaní, počítání). Distanční vzdělávání je založené na samostudiu žáka organizované a vedené pedagogem.

Další prioritou je zachování pravidelné komunikace se žáky, rozvoj klíčových kompetencí a mezipředmětové vztahy. Vyučující organizují práci žáků, stanovují jasný časový plán pro odevzdání prací, pravidelně také komunikuje se zákonnými zástupci.

Distanční vzdělávání škola přizpůsobí podmínkám a možnostem žáků.

3 Způsoby distančního vzdělávání:

- **on-line výuka** - kombinace *synchronní on-line výuky* (učitel pracuje v určené době se skupinou žáků prostřednictvím komunikační platformy) a *asynchronní výuky* (žáci pracují individuálně, tempo a čas si volí sami), škola preferuje pro on-line výuku platformu Microsoft Teams (všichni žáci mají zřízené účty pro on-line výuku); časové rozvržení takovéto výuky odpovídá zhruba časovému rozvržení prezenční výuky a bude stanoveno vždy pro konkrétní případy, např. odlišně při distanční výuce celé třídy, nebo kombinace distanční výuky pro jednu část třídy a prezenční výuku pro druhou část,
- **off-line výuka** - korespondenční vzdělávání – žáci nebo rodinní příslušníci žáka vyzvedávají tištěné výukové materiály (resp. pracovní sešity) ve vestibulu školy a současně zde nechávají ke kontrole a zpětné vazbě vyučujícího vypracované úkoly žáků,
- **kombinovaná výuka** – výuka kombinující on-line vzdělávání nebo výuku prostřednictvím telefonu, sociálních sítí a off-line výuku,
- **Škola online** – všichni zákonní zástupci mají přístup do této platformy, která slouží ke komunikaci mezi nimi a vyučujícím, nadále slouží k hodnocení žáků,
- **telefonická komunikace** – ředitel školy doporučuje vedle elektronické komunikace vyučujícím komunikaci s žáky i rodiči prostřednictvím telefonu. ¹⁾
- **spontánní skupiny** – vyučující mohou zřizovat specializované online skupiny podle zájmu či požadavku žáků. Vyučující aktivně takovou možnost žákům nabízí (příprava na přijímací zkoušky rozvíjející programy atp.),
- **individuální konzultace** – pokud to epidemiologická situace dovolí (dle instrukcí MZ nebo MŠMT), mohou vyučující realizovat tzv. individuální hodinové konzultace ve škole po dohodě s žákem (zákonným zástupcem) za účelem procvičení nebo zpracování úkolu z probírané látky nebo přezkoušení.

¹⁾ Tato varianta je na svobodném rozhodnutí učitele, který případně poskytne vlastní telefonní číslo ke komunikaci s žákem a rodiči. Využívat lze školní telefon nebo telefon u vrátných.

4 Technické zajištění on-line výuky

Učitelé jsou vybaveni školními notebooky, které mají k dispozici i v domácím prostředí. Ředitel může stanovit místo pro distanční výuku vyučujícímu ve škole. Vyučující může, po dohodě s ředitelem, využít pro distanční výuku prostory školy, pokud tomu nebrání jiné důvody.

Zákonní zástupci žáků mohou písemně požádat ředitele školy o zapůjčení školního notebooku pro účely distančního vzdělávání. Rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy. Žádost o zápůjčku je přílohou tohoto dokumentu.

5 Zajištění off-line výuky

Pondělí je dnem *předávacím*. Každé pondělí distanční výuky si žáci vyzvedávají úkoly na aktuální týden a zároveň odevzdávají úkoly z předešlého týdne či období. Pokud je toto pondělí prvním dnem distančního období, úkoly si pouze vyzvedávají.

Čtvrtek je dnem *kontrolním*. Každý čtvrtek distanční výuky kontrolují učitelé, zda si žáci vzdělávající se off-line, vyzvedli úkoly ve vestibulu školy a odevzdali úkoly z předchozího týdne (pokud distanční výuka probíhala). Vyzvednutí úkolů resp. předání vypracovaných úkolů je signálem o zapojení žáka do distanční výuky. V případě, že vyučující zjistí, že se žák do výuky nezapojil (nevyzvedl si úkoly, nepředal vypracované úkoly), informuje třídního učitele, který zpracovává docházku žáků (zapojení žáků do distanční výuky). Docházka žáků vzdělávajících se off-line souvisí s jejich plněním úkolů zadávaných off-line. Pokud úkoly daného týdne nesplní, je toto období evidováno jako absence žáka ve výuce.

Učitelé práce žáků zkontrolují, případně opraví a vrátí do vestibulu, kde si je žáci převezmou (následující pondělí).

Pátek je dnem *přípravným*. Každý pátek distanční výuky připravují a odesílají učitelé úkoly na další týden pro žáky off-line třídním učitelům, kteří je následně odešlou na sekretariát školy. Ten zajistí jejich tisk a přípravu do vestibulu školy tak, aby byly následující týden v pondělí do 8:00 hodin připravené k převzetí.

Žáci nebo jejich zákonní zástupci odevzdávají vypracované úkoly vrátnému školy ve vestibulu, který o tom provede záznam. Záznam obsahuje tyto údaje: jméno žáka; třída; počet sešitů/listů, které odevzdává; a předměty, z nichž úkoly odevzdává.

6 Rozvržení distančního vzdělávání

Vyučující zajišťuje výuku prostřednictvím platformy Microsoft Teams, v níž mají zavedené účty všichni žáci a pedagogičtí pracovníci školy. Výuka probíhá od pondělí do pátku podle předem připraveného rozvrhu a podle struktury stanovené tímto předpisem.

Třídní učitel před plánovaným obdobím distanční výuky nebo na jejím začátku (pokud nebylo možné dříve) zjišťuje možnosti žáků pro zvládnutí distanční výuky a tyto informace předává vedení školy. Ověřuje také, jaké jsou možnosti pro zajištění on-line výuky u těch žáků, kteří nemají dostatečné prostředky pro připojení (nabídka školy, nabídka externích subjektů např. SIM karty zdarma atp.), aktivně zákonným zástupcům tyto prostředky umožňující on-line vzdělávání navrhuje.

Zadávání úkolů při off-line výuce probíhá zpravidla písemně. Vyučující připravují úkoly na celý týden podle výše uvedené struktury. Zadávání úkolů při off-line výuce může probíhat také telefonicky, ve specifických případech i osobně podle dohody se žákem či jeho zákonným zástupcem.

Absence je evidována podle běžného rozvrhu, podle účasti žáka ten den ve výuce on-line. U žáků, kteří se vzdělávají off-line, je evidována jejich případná absence podle toho, zda odevzdali úkoly v termínu za uplynulý týden. Pokud žák, který se vzdělává off-line úkoly neodevzdá řádně vždy následující pondělí od pondělí předchozího, kdy si úkoly vyzvedl, je toto období považováno za týden, kdy se výuky neúčastnil. Zákonný zástupce je povinen žáka omluvit do tří dnů, jak stanoví školní řád. Pokud žák není omluven a úkoly nesplnil (neodevzdal včas), škola eviduje toto období jako absenci ve výuce.

On-line vzdělávání je realizováno podle upraveného rozvrhu. V předmětech, které nejsou vyučovány formou on-line (volitelné předměty, výchovy), je vyučující povinen žákům zadat úkol dlouhodobé povahy (referát, portfolio apod.). Tento úkol žáci odevzdávají v delším časovém období dle zadání učitele.

Vyučující zapisují do elektronických třídních knih probranou látku ve všech předmětech.

Struktura výuky:

- příprava – pokud je třeba, vyučující ještě před výukou rozesílá výukové listy, zadání opakování,
- 30 minut – výklad, opakování, ověření porozumění a zadání úkolu,
- 15 minut – čas pro vypracování úkolu na procvičení probírané látky, žáci úkoly odesílají elektronicky, vyučující může v této době poskytovat konzultace žákům (např. těm, kteří nerozumí)

Vyučující mají možnost strukturu výuky upravovat podle aktuální potřeby žáků.

7 Naplňování školního vzdělávacího programu

Vyučující se při vzdělávání žáků během distanční výuky zaměřují zejména na aplikace znalostí a dovedností, aby žáci byli schopni nabyté znalosti a dovednosti využívat širěji při řešení nejrůznějších situací. V předmětech, kterými jsou český jazyk, matematika a cizí jazyk, je doporučeno soustředit se na stěžejní výstupy. Důležité je vést žáky k rozvoji kompetencí k učení. Učitelé se zaměřují především na očekávané výstupy rámcového vzdělávacího programu pro základní školu.

Výchovné předměty je vhodné naplňovat projektovým způsobem, prostřednictvím referátů, samostatnou prací či doložením požadovaného výkonu,

resp. výtvoru (fotografií, videem). Vzdělávací výstupy výchov lze naplňovat také v rámci mezipředmětových vztahů nebo tematických celků.

8 Zapojení asistentů pedagoga do distanční výuky

Asistenti pedagoga jsou zapojeni do výuky on-line a v případě potřeby přebírají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami do individualizované výuky on-line. Asistenti pedagoga jsou předem seznámeni s tématem hodiny tak, aby mohli plynule procvičovat probíranou látku. Po dohodě s žákem realizují doučování podle potřeb žáka.

9 Individuální konzultace

Pokud to epidemiologická situace dovolí, mohou pedagogové realizovat tzv. individuální konzultace po dohodě s žákem (zákonným zástupcem) za účelem procvičení nebo zpracování úkolů z probírané látky. Individuální konzultace mohou být navrhovány žákům či jejich zákonným zástupcům jako adekvátní varianta pedagogické intervence. Individuální konzultace, jsou-li plánovány vyučujícími, jsou součástí distanční výuky a pro žáky jsou povinné.

10 Hodnocení žáků

Učitel po dobu vzdělávání na dálku průběžně sleduje zapojení a aktivitu žáků, poskytuje zpětnou vazbu. V případě, že se žák bez omluvy či zdůvodnění ze strany zákonných zástupců do výuky nezapojí nebo se nezapojí v dostatečné míře, učitel o situaci informuje třídního učitele a vedení školy a použijí se platná ustanovení školního a klasifikačního řádu použitelná v době distanční výuky.

Základním způsobem hodnocení práce žáka při distanční výuce je hodnocení s formativní zpětnou vazbou (přináší žákovi informaci o tom, co ví, čemu rozumí nebo co dokáže, směřuje ho k naplnění stanoveného cíle).

- při hodnocení bude zohledněna jeho aktivní účast na distanční výuce (důležité je zohlednit možnosti žáka a jeho rodiny),
- ověřovat správné pochopení úkolů u žáků,
- hodnotí se v souladu s Pravidly pro hodnocení žáků,
- zapojení žáka či nedostačující míra zapojení do distanční výuky se neodrazí v hodnocení klasifikačním stupněm.

11 Komunikace se zákonnými zástupci

Učitelé komunikují se žáky i jejich rodiči prostřednictvím komunikačních kanálů, které jsou pro ně dostupné. Komunikační kanály jsou voleny maximálně jednotně, aby nedocházelo k tříštění informací a zákonný zástupce věděl, kde informace nalezne. Škola preferuje komunikační prostředí Microsoft Teams.

Cílem školy není přenášet vzdělávací povinnosti na rodiče, přesto je evidentní potřeba zvýšené komunikace mezi školou a rodiči, jako dalšími pomocníky na vzdělávací cestě žáka při distančním vzdělávání. Rodič je v této situaci

významným partnerem školy, resp. učitele. Pro školu je důležitá zpětná vazba od žáků a rodičů.

Zákonný zástupce žáka je povinen nejpozději do 3 dnů informovat třídního učitele o změnách v možnostech žáka vzdělávat se on-line.

Distanční vzdělávání klade vysoké nároky na samostatnost a zodpovědnost samotných žáků i jejich rodičů. Škola v dobré víře předpokládá, že žáci úkoly vypracovávají samostatně. Jen tak je možné zjistit, do jaké míry probíranou látku pochopili a díky této zpětné vazbě může vyučující vhodně nastavit další průběh vzdělávání či přijmout taková opatření, která mohou žákovi pomoci s pochopením látky (individuální konzultace, zapojení asistenta pedagoga atp.). Pokud žákům při vypracování samostatných úkolů pomáhají rodiče nebo jiné osoby, jsou o tom informováni vyučující, kteří úkol žákům zadali. Neprodleně jsou informováni o těch oblastech, kterým žák nerozumí. V případech procvičovacích úkolů (zejména nácvik psaní, přepis textu nebo doplňovací cvičení atp.) je nevhodné, aby tyto úkoly za žáka vypracovával kdokoli jiný. Tento postup je zcela proti zájmům dítěte. Třídní učitel takové jednání zaznamenává a o jeho nevhodnosti informuje bezodkladně zákonného zástupce.

12 Komunikace v rámci pedagogického sboru

Učitelé si aktivně předávají informace o distanční výuce. Zejména jsou informováni třídní učitelé dalšími vyučujícími v dané třídě. Smyslem předávání těchto informací je kontrola nastaveného systému pro distanční vzdělávání, řešení případných potíží, koordinace aktivit, informace od rodičů. O všech zásadních zjištěních je informováno vedení školy.

Učitelé informují třídní učitele každý vyučovací den o absenci žáků na výuce vzdělávajících se on-line. Každý čtvrtek učitelé informují třídní učitele o neodevzdaných či nevyzvednutých úkolech.

Třídní učitelé neprodleně informují o neomluvené absenci vedení školy. Omlouvání žáků z výuky se řídí patřičnými ustanoveními školního řádu a je stejné jako pro běžnou prezenční výuku.

13 Obecné zásady pro výuku

Učitelé vybírají ze školního vzdělávacího programu takové učivo, které je s žáky možné probrat distančním způsobem. Během on-line výuky mají zapnutou kameru.

14 Postup při přechodu na distanční vzdělávání

- kontrola nastavených rozvrhů
- ověření možností online výuky žáků
- informace těm rodičům a žákům, kteří nemají možnost elektronického připojení, k odběru a předání výukových materiálů (vestibul školy)

15 Omlouvání neúčasti na distančním způsobu vzdělávání

Absence žáka při distanční výuce je posuzována podle zapojení do vzdělávání a výstupů, tedy zda žák odevzdává úkoly či výstupy své práce ve stanoveném termínu nebo prokazuje snahu o plnění pokynů. Pro omlouvání absencí v obecné rovině platí stejná pravidla uvedená ve školním řádu jako pro běžné vzdělávání, včetně omluvy předem. (Optimální způsob: Absenci žáka omluví zákonný zástupce třídnímu učiteli ve Škole on-line či mailem, v kopii přidá vyučujícího, jehož výuky se absence týká.).

Vyučující je povinen vést přehled žáků zapojených do výuky. Za aktivní zapojení žáků do výuky on-line je považována jejich aktivní účast při on-line výuce. Za aktivní zapojení žáků do výuky off-line je považováno jejich vyzvedávání úkolů ve vestibulu školy a odevzdávání splněných úkolů v dohodnutém termínu zpět do vestibulu školy.

Absence žáka je počítána podle běžného rozvrhu. Pokud žák není přítomen ve výuce on-line celý den distanční výuky, jeho absence je počítána podle běžného rozvrhu.

U žáků off-line je přítomnost či nepřítomnost hodnocena vždy po týdnu, tedy podle toho, zda plní týdenní úkoly zadávané vyučujícími. Pokud neodevzdal úkoly zadané pro konkrétní týden a nebyl omluven zákonným zástupcem, je tento týden považován za neomluvenou absenci.

Absence je počítána podle běžného rozvrhu z toho důvodu, že jsou žákům zadávány úkoly také z předmětů neuvedených v distančním rozvrhu a to nepravidelně formou referátů, písemných prací atp. Žák tak průběžně plní všechny předměty stanovené běžným rozvrhem hodin.

16 Koordinátor distanční výuky

Škola má určeného koordinátora distanční výuky během distančního vzdělávání. Cílem je lepší podpora vyučujících při řešení komplikací spojených s distančním vzděláváním.

Náplň práce školního koordinátora distanční výuky:

- zpracovává informace třídních učitelů o zapojení žáků do distanční výuky,
- promýšlí a koordinuje činnost třídních učitelů při zjišťování důvodů neomluvené absence žáků v distanční výuce,
- navrhuje opatření pro lepší zapojení žáků do distanční výuky,
- sleduje moderní trendy distančního vzdělávání a informuje o nich ostatní pedagogy,
- spolupracuje se školní asistentkou při dohledávání žáků a jejich zákonných zástupců,
- spolupracuje s vrátnými školy při zjišťování, jak žáci odevzdávají splněné úkoly,
- zpracovává informace o distanční výuce pro vedení školy,

- účastní se výchovných komisí, pokud jsou projednávány záležitosti distanční výuky.

Příloha školní řádu pro distanční vzdělávání je platná od 18. ledna 2021.

Příloha školního řádu pro postup v situacích zhoršené epidemiologické situace ze dne 1. září 2020 se touto přílohou zrušuje.

V Lounech 18. 1. 2021

Mgr. Lukáš Valda
ředitel školy